

ЮСКА

УЧИЛИШТЕН МАГАЗИН, ГОДИНА ПРВА, БРОЈ 2

ОКТОМВРИ
2023

THE CLOSE

Филмот - нов предизвик
ВО наставата

*Оној кој знае каде оди
има само една цел -
целта до успехот*

ПРАКТИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ -
НЕМИНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Содржина

02 Издвојуваме

ПРИДОБИВКИ ОД ЧИТАЊЕ КНИГИ

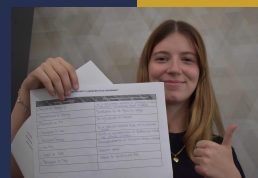
04 Проекти

СТАРТ НА ПРОЕКТОТ CLOSE

07 Медиумска писменост

ЈАС = МЕДИУМ

09 Образовен лексикон

ПРАКТИЧНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
Е НЕМИНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

10 Наше мислење

ВЕРАТА Е ЧИСТА И ВОЗВИШЕНА
ЉУБОВ

11 Советуваме

КАКО ТРЕБА ДА УЧИМЕ

12 Творештво

МАРИЈА МАЧУКОВА
ТИЈАНА ГОЦКОВА

ОД УРЕДНИКОТ

Почитувани читатели,
првиот број на магазинот „Јоска“ подготвен од ученици од СОУ „Јосиф Јосифовски“ од Гевгелија го прифативте и со задоволство ни ги пренесовте вашите забелешки и сугестии. Ви благодариме за сите коментари што ни ги упативте. Ние сме подготвени да го слушнеме вашиот глас, вашето мислење, затоа што ЈОСКА е наменет за вас и за нашите заеднички интереси - да го промовираме мислењето на поединците, да го раскажеме настаните на заедницата, да бидеме гласило кое ќе допринесе во развојот на современото општество.

Пред вас е новиот број, со нови содржини, нови дизајнерски решенија и, се надеваме, со подобрен квалитет во однос на претходниот број. Клуб „Јоска“ кој е реализатор на овој магазин ве повикува сите коишто имате идеи, барања или сугестии тоа да ни го доставите на мејлот: joska@josifjosifovski.edu.mk.

Исто така ве повикуваме доколку имате интерес за пишување, истражување, анкетање или интервјуирање, без предрасуди да нè контактирате или да ни ги пратите вашите материјали.

Тони Аврамов

ПРИДОБИВКИ ОД ЧИТАЊЕ КНИГИ

ПОСТОЈАНО УЧИТЕ НОВИ РАБОТИ И ДОБИВАТЕ ИНФОРМАЦИИ.

ЛУЃЕТО КОИ ЧИТААТ СЕ СОЦИЈАЛНО АКТИВНИ И ЛЕСНО СЕ ВКЛОПУВААТ ВО СЕКОЈА ОКОЛИНА.

ГО НАМАЛУВА СТРЕСОТ И ГО ПОДОБРУВА РАСПОЛОЖЕНИЕТО.

ЧИТАЊЕТО Е ЕДЕН ВИД ТЕРАПИЈА.

ЈА ПОДОБРУВА МЕМОРИЈАТА.

ЧИТАЊЕТО ВЕ ПРАВИ ПОСЕКСИ, ОСОБЕНО ЖЕНИТЕ.

ГО РАЗВИВА АНАЛИТИЧКОТО РАЗМИСЛУВАЊЕ

ГО ЗБОГАТУВАТЕ РЕЧНИКОТ И ЗВУЧИТЕ ДАЛЕКУ ПОПАМЕТНИ

ЧИТАЊЕТО ВИ ПОМАГА ДА СЕ ИЗРАЗУВАТЕ И ПИШУВАТЕ ПОДОБРО

ГО РАЗВИВА ЧУВСТВОТО ЗА ЕМПАТИЈА

ЛУЃЕТО КОИ ЧИТААТ ИМААТ ПОДОБРА КАРИЕРА И ЖИВОТ

СТАРТ НА CLOSE

„CLOSE – Инклузивни образовни средини и социјално-емоционално учење преку филм“ е образовен проект во кој се вклучени 6 партнер институции од 4 земји, со фокус на поддршка на инклузијата во училишното образование со користење на филм за справување со дискриминација, промовирање на социјалното и емоционалното учење и поддршка на наставниците.

ПРОЕКТИ

Првата меѓународна активност, обука за обучувачи за 30-тина наставници од Италија, Франција, Кипар и Македонија беше организирана во период од 4 до 7 септември 2023 година во Фиренца, Италија. На оваа обука од СОУ „Јосиф Јосифовски“ Гевгелија присуствуваа тројца наставници, педагогот на училиштето и координаторот на проектот. Тие имаа можност да стекнат компетенции за користење на „Кинокит“ – нов сет алатки изработена во рамки на проектот, која ќе им биде достапна за користење на наставниот кадар. Преку споделување на добри практики од искусни професори се запознаа со методологиите за инклузивно учење, анализа на филмови и уметноста на користење на филмот како едукативна алатка за промовирање на критичкото размислување и инклузивност.

Со помош на кинокитот и другите алатки наставниците може да промовираат инклузија, и недискриминаторски пристапи на иновативен и интерактивен начин, како во наставата, така и во секојдневната соработка со учениците преку филм. Содржините се погодни за многу дисциплини, вклучително и наука и математика, бидејќи преку изборот на соодветни филмови овозможуваат на пријатен начин да се истражат сложените општествени и културни ситуации, поттикнувајќи го интересот на учениците.

СТЕФЧО
СТЕФАНОВ
професор

Ова е модерен и предизвикувачки проект.

Станува збор за мотивирачки и иновативен пристап кон развивање вештини, но и слобода на креативно изразување кај учениците со главна но не агресивно наметната цел – да се делува против асоцијалните појави со кои учениците се соочуваат и мора да се справуваат секојдневно.

Учениците заедно со наставниците ќе треба да допрат едукативно некои од клучните поими како што се: нарушени социо-емоционални односи, дискриминација, насилство, човекови права, деликвенција... Но тоа да биде преку кино-израз, односно преку создавање филмови во каков и да посакаат слободен стил, израз, жанр, техника, приказна, мотив, со целосно запознавање и минување низ процесот на создавање филмска уметност. Инкорпорирани за постигнување и уживање се три генерални цели во една долгорочна активност. Три во едно – ќе се подобруваме како луѓе, ќе патуваме преку уметничко создавање, меѓународно ќе соработуваме и другаруваме.

Финалните продукти повторно ќе одат во Фиренца на филмски фестивал во 2025 година. Нашето сега кое ни претстои е да им покажеме таму дека сме добри и дека не бива.

ВАЊА
МАНЧЕВА
професор

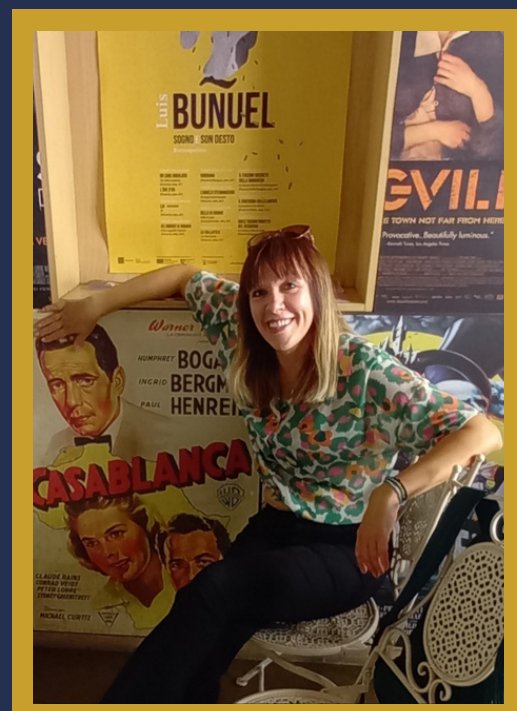
Предмет на обуката беше социо-емоционално учење преку филм, наменет за професори од различни училишта низ Европа. Со прикажување на филмови снимени од учениците можевме да ги совладуваме алатките „кинокит“ и „лабораторија за филм“. Прикажаните филмови креирани од ученици најчесто обработуваа теми карактеристични за нивното опкружување.

Најзастапени беа темите од социјално изолирање на поединци во општеството, семејно насилство, еколошките аспекти на модата и модната индустрија како дел од глобалното загадување, но и решенија како тоа да се намали за да се заштити околината во која живееме. Со прикажување на анимации за филм, важноста на музиката во филмот, пораката која треба да се пренесе, добивме инструкции кои треба да ги примениме во нашиот краен производ, изработка на филм.

Последниот ден предавањата се одржаа во библиотека „Oblate“ која совршено одговараше на контекстот на проектот за тој ден. Зборувавме за жени режисерки кои оставиле белег во филмската индустрија, чекори за поголема промовираност на женската популација во светот на филмот, но зад камерите и нивните женски приказни кои раскажуваат со различен сензибилитет од машкиот.

Филмот е уметност која има моќ да го менува светот. Филмот е приказна, мета-јазик, огледало. Филмот е потрага по вистината, сон, будење и патување.

Проектот CLOSE за мене е одговор на прашањето што веќе подолго време си го поставував. Часот трае 45 минути. Како да се задржи вниманието на учениците? Со зборови? Зборот стана немоќен пред налетот на новото време кое со себе носи нови барања: брзи слики, јаки бои, динамичен звук, силни ефекти. Брзиот технолошки развој им ги сервира информациите на младите преку аудио-визуелни манифестации. Во еден виртуелен свет филмот и другите видео форми стануваат неопходна алатка во наставата. Проектот CLOSE отвора можности за примена на филмот во образовниот процес, за запознавање со филмскиот јазик и за совладување на техниките за креирање на филмови и други видови видео форми.

ДАНИЕЛА ЦИШЕВА
професор

Целта на овој проект е да ги поддржime и да ги поттикнеме наставниците да промовираат инклузија, родова еднаквост и недискриминаторски пристапи на иновативен и интерактивен начин, како во наставата, така и во секојдневната соработка со учениците преку кино. Во Фиренца добивме насоки и совети за користење на киното со создавање инклузивни средини за учење за борбата против дискриминацијата. Исто така гледавме примери од ученици кои креирале свои видеа на теми против насилството и дискриминацијата со нивните врсници и наставници. Се истражуваа филмови, со цел поттикнување социјално-емоционално учење преку кино и промовирање на критичко размислување и инклузивност.

Со нетрпение ги очекуваме следните насоки кои треба да ги преземеме, за да ги започнеме активностите и да ја искористиме во целост магијата на кинематографијата.

МАЈА ПРОДАНОВА
педагог

JAC

Медиум

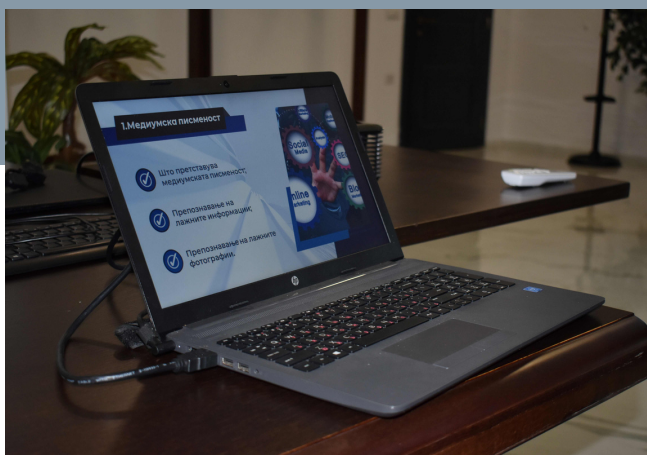

Во рамките на проектот „Јас=Медиум“ се одржа работна средба со директорите, стручните служби, активите по македонски јазик и литература од сите основните училишта и средношколскиот центар од Гевгелија, како и претставници од Општина Гевгелија. На средбата беа презентирани активностите што ќе се реализираат во рамките на проектот и динамиката по која ќе се работи.

Проектот „Јас=Медиум“ е насочен кон едукација и решавање на проблемите на учениците поврзан со медиумската писменост, злоупотребата на личните податоци, како и развојот и формирањето на личноста.

Според временската рамка од страна на присутните беше констатирано дека не постои нарушување или попречување на наставно-воспитниот процес заради учеството на учениците и наставниците во проектот, туку напротив голем дел од содржините на проектот се во корелација со наставната програма по македонски јазик и литература која се изучува во основното и средното стручно образование.

Темата која ја обработува проектот „Јас=Медиум“ - секојдневните предизвици на младите во поглед на примање информации, нивната веродостојност и опасностите што се јавуваат како закана во развојот на психофизичкиот развој се актуелни и од корист за сите чинители во општеството, беше заклучено на средбата.

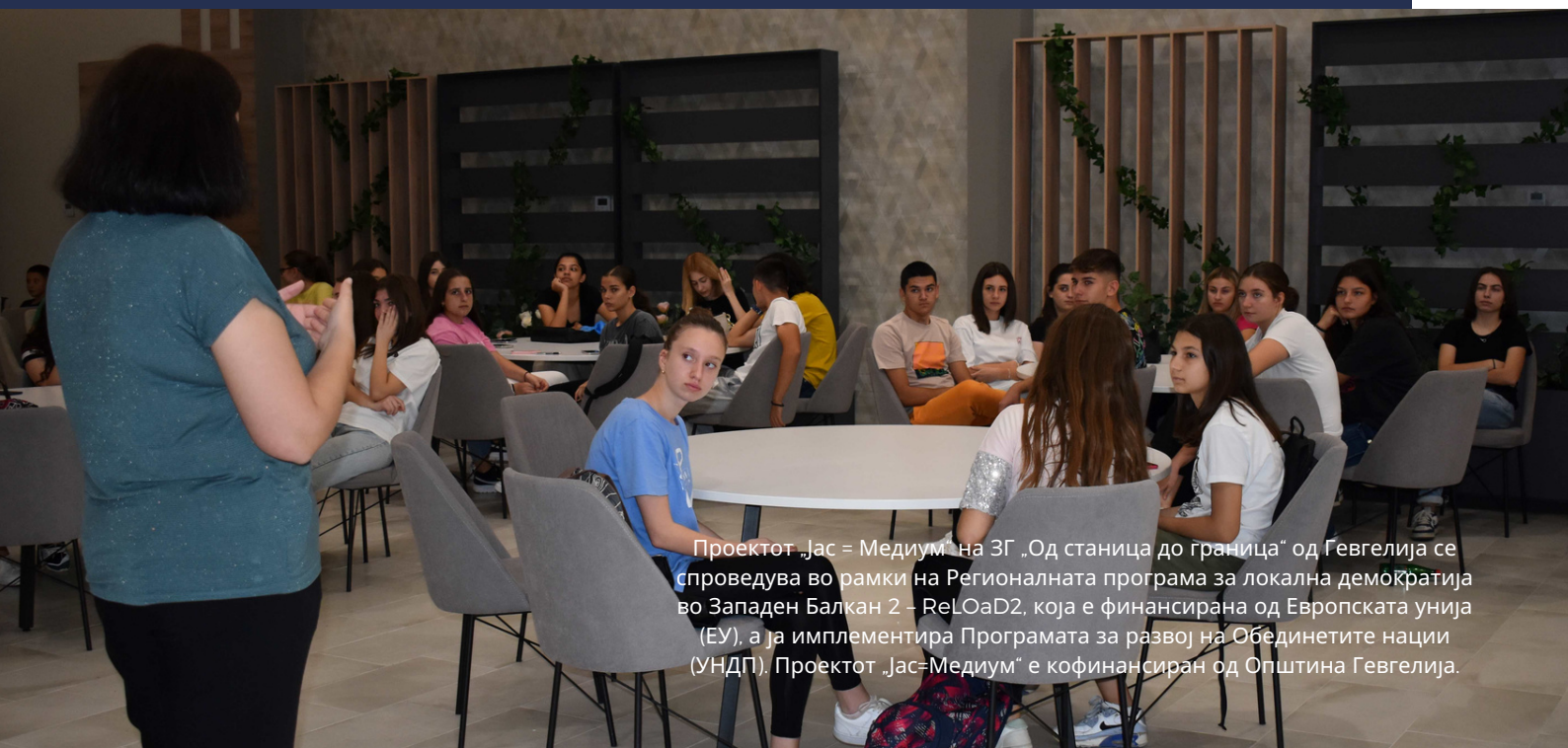
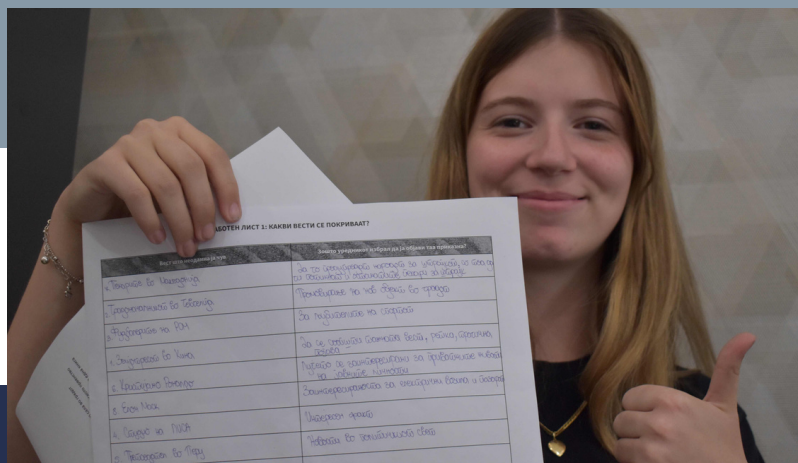

Работилници за основи на новинарство

Три работилници за основите на новинарството се одржаа за учениците од основните училишта и средношколскиот центар во Гевгелија преку проектот „Јас = Медиум“. Преку практични вежби и интеракции учениците имаа можност да се запознаат со основните поими на медиумската писменост – традиционалните и новите медиуми како неизбежен дел од секојдневието, но и што е вест, кои се карактеристиките на веста, разликите меѓу фактите и мислењето.

Учениците имаа можност да ја играат улогата на уредник и самите да спознаат која вест е приоритетна за да се пласира во некој медиум, односно што повеќе би ги засегнало читателите или гледачите.

Наставните програми во основните и средните училишта ја содржат темата за медиумската писменост но часовите се премалку за да се совладаат содржините што во денешно време се и повеќе од присутни во нашите животи, констатираа учениците на работилниците.

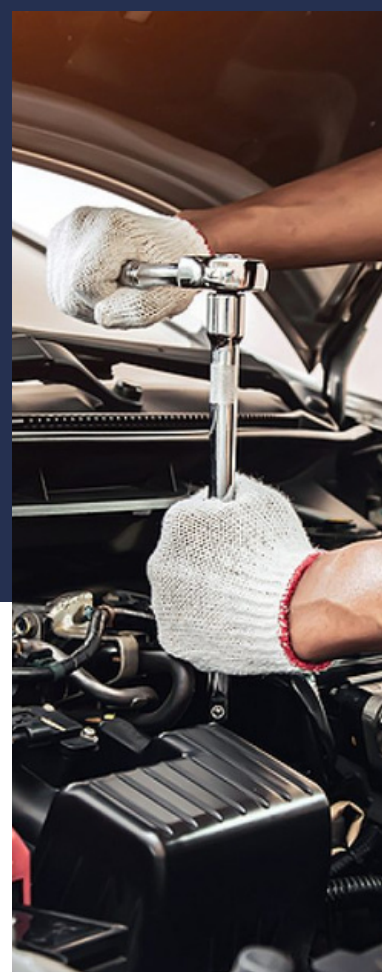
Проектот „Јас = Медиум“ на ЗГ „Од станица до граница“ од Гевгелија се спроведува во рамки на Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан 2 – ReLOaD2, која е финансирана од Европската унија (ЕУ), а ја имплементира Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП). Проектот „Јас=Медиум“ е кофинансиран од Општина Гевгелија.

ОБРАЗОВЕН ЛЕКСИКОН

Практичното образование е прецизирано како: практична настава, учење преку работа (УПР) и феријална практика. Во оваа концепција практичната настава се дефинира како организирана форма на поучување која им овозможува на нашите ученици да стекнат знаења, вештини и навики кои се потребни за вршење на работата во рамки на квалификацијата и оспособување за брзо вклучување во процесите на конкретна технологија на работа.

Практичната настава се реализира како настава во училишни објекти (работилници, лаборатории, угостителска сала) и настава во реални работни процеси, односно кај соодветни работодавачи. Учењето преку работа има цел учениците да стекнат соодветно искуство во одредено подрачје и да развијат потребни вештини со кои се зголемува нивната подготвеност за вработување и работа, преку извршување работни задачи кај работодавач, согласно со утврдена програма.

Практично образование,
- неминовно образование

Работодавачите имаат можност за активно учество во реализација на образовниот процес и влијание врз образованието во согласност со потребите на пазарот на трудот. Тие можат да „заштедат“ во процесот на регрутација на нови кадри и имаат можност за избор на квалитетна идна работна сила која има вештини за специфични работни места. Имаме потпишано меморандуми за соработка со повеќе од триесет компании од нашата општина и се надевам дека тој број ќе го зголемиме оваа учебна година. Со нивното активно вклучување, компаниите се промовираат во локалната средина и пошироко, а се зголемува и мотивацијата на нашите ученици за сопствено усовршување.

**ГОРГИ
НОВАКОВСКИ**
ученик во
втора година

Верата е чиста и
возвишена љубов

Искушенијата се ловци на човековите души

Верата во Бога, со сето свое духовно богатство влијае врз нашето изградување како луѓе со вистински вредности. Верувањето дека светот е Божјо создание, а ние негова најсовершена креација ја храни душата која се оддава на својот господар. Во денешно време, поради големата себичност и себелубие, се плашине да го примиме во нашите срца, учењето кое говори за една чиста и возвишена љубов, љубов која значи откажување од себе за доброто на другите.

Богатството на верата и нејзиниот значаен придонес во општеството лежи во отфрлање на недостатоците од него. Таа го учи човекот како да го победи гревот, преку подвизите и добродетелите. Како со искреност, чесност и пожртвуваност се гради општество ослободено од сите неправди, привилегии и лични интереси.

Дешницата сè повеќе ги оттргнува младите од религиозните идеи и сфаќања. Им наметнува слобода и храброст да постапуваат по своја волја. Затоа, мудриот Достоевски рекол: „Најтешко ќе му биде на човештвото и на човекот кога ќе се смета дека сè е слободно и сè е допуштено“. Во тоа бескрајно допуштение, многу пати се случуваат грешки, од кои најмногу пати младиот човек.

Светот во кој не постојат никакви граници и сè е на дофат, претставува огромна опасност за луѓето кои сè уште почнуваат да чекорат низ животот полн со искушенија. Искушенијата се вешти ловци на човековата душа. Во одреден момен се појавуваат и ја мамат душата кон својата стапица. Токму тие искушенија, ги мамат чистите души и ги претвораат во робови на гревовите.

Во денешниот свет многу лесно забораваме кои сме и која е целта на нашето постоење. Се губиме во брзиот тек на животот, изоставувајќи го она најважното, духовното. Мислиме дека знаеме и разбираме сè околу нас. Се ставаме себе на прво место, не забележувајќи ги останатите.

Религијата е тука да ни помогне да се разбереме себеси и другите, но и светот во кој сите ние живееме. Нè учи на огромното значење на семејството, хуманоста, пријателството и љубовта. Ни покажува дека само истрајност, трпение, љубов и верба во Бога може да се надмине секое искушение и мака.

КАКО ТРЕБА ДА УЧИМЕ

КАЖЕТЕ ГО ГЛАСНО ОНА ШТО САКАТЕ
ДА ГО ЗАПОМНИТЕ.

ВОДЕТЕ БЕЛЕШКИ РАЧНО,
А НЕ НА КОМПЈУТЕР.

НАУЧЕТЕ
НЕКОЛКУ
ПРЕДМЕТИ
ЕДНОПОДРУГО.

ПРОМЕНЕТЕ ГО
НАЧИНОТ НА КОЈ
ВЕЖБАТЕ.

ВЕЖБАЈТЕ РЕДОВНО.
СПИЈТЕ ПОВЕЌЕ.

ТАЈНАТА НА ХРАБРИТЕ

Земјата се тресе од само еден мал чекор
и душата трепери од еден силен збор.

Свездите во ноќта на темното небо
водат страшна битка со црните облаци.

Птиците ги шират своите крила
се борат тие силно
додека ветрот високо на небото
им ги одзема шарените перја.

Но тие се силни,
посилни од ветрот, најсилни...
никогаш не се предаваат
тие никогаш нема да се откажат.

И кога ќе ја слушнеме
нивната храбра и мила песна
најмила, најтопла, најубава
знаеме дека тие успеале, победиле.

**ТИЈАНА
ГОЦКОВА**
*ученица во прва
година*

**МАРИЈА
МАЧУКОВА**
*ученица во втора
година*

Твориме
фантастични раскази

ПАТУВАЊЕ НИЗ ВРЕМЕТО

Њујорк, 2135 година, град каде што има автомобили што како птици летаат, град каде што домашните секојдневни работи ги завршува робот. Во овој град од неодамна се наоѓа една од првите компании којашто им овозможува на луѓето да се телепортираат во минатото. Сопственичката на оваа компанија е Хелен.

Благите зборови и спокојноста на Хелен даваат впечаток на девојка која најверојатно детството го минала тешко, девојка која навикнала на страдања, а сега нејзиното рамнодушно лице е само огледало на непредвидливоста на животот, кој сеедно, го прифаќаме затоа што немаме друго решение.

Татко ѝ на Хелен почина кога таа беше сè уште мала. По неговата смрт, мајката на Хелен, Киара се омажи со човек којшто никогаш не покажа љубов кон Хелен, човек – самољубив и свртен кон своите цели. Оттогаш Хелен започна да го проучува времето – дали сè е релативно и дали може да се побегне од сегашноста? Желбата барем за миг да се врати во деновите со својот татко ѝ станаа опсесија, опсесија која ќе трае целиот нејзин живот.

Во првите фази на нејзините тинејџерски години, Хелен беше во депресија. Кога го заврши средното образование реши да најде одговор дали може да се врати во минатото. Математиката и физиката ја научија дека и невозможното некогаш може да стане возможно. Многу време, многу години работеше за да сфати дали може да постои патување низ времето. Годиците минуваа, обидите стануваат сè поневозможни. Но еден миг, само една средба со познатиот научник од Наса по квантна физика, Дејвид Кор, ќе ѝ го даде решението. Иако во минатото физичарите немале идеја што е времето, сега тоа е совладан проблем. Само за неколку дена Хелен и Дејвид ја создаваат првата „порта“ во која се влегува за да се патува низ времето.

Хелен преку „портата“ конечно се враќа во минатото, но наместо да се врати во 2112 година кога татко ѝ е возрасен, таа се враќа во 2083 година кога нејзиниот татко се раѓа. Ја сфати својата грешка, но не можеше да ја најде „портата“ од каде доби пристап во минатото.

Поминаа години. Татко ѝ растеше, таа старееше. Дојде моментот кога таа требаше да го прегрне својот татко и да му раскаже сè, и дека таа заради него ја измислува временската порта. Но место тој момент да ѝ биде најсреќниот момент во животот, таа е сведок на убиството на нејзинот татко. Мигот на убиството е и миг кога се појавува „портата“ – отворената врата за враќање во иднината.

Сознанието е болно, Хелен ја дозна вистината – нејзиниот татко е убиен од неговиот роден брат, чичкото на Хелен, кој подоцна се оженува со нејзината мајка.

Ќе се врати ли Хелен повторно во минатото за да му раскаже на татка си што навистина се случило. Повеќе дилеми започнуваа да ја мачат, но најмногу дали постои можност да се промени минатото

ЈОСКА

ИМПРЕСИУМ

Ментор:

Тони Аврамов

Техничка поддршка:

Горан Манев

Фотографии:

Андреј Димов

Статисти:

Јована Спасова и Леана Јанковска

Текстови:

Ученици од II 2 клас и I 4 клас при СОУ „Јосиф Јосифовски“ од Гевгелија од проектната активност Литературни клубови и драмски секции, Ѓорѓи Новаковски, Марија Мачукова, Тијана Гоцкова

Година: Прва, Број 2

Октомври 2023